

Uznesenje naše Gospe na nebo

Uznesenje je stvarnost koja nas dotiče, jer nam na svijetao način pokazuje našu sudbinu, sudbinu čovječanstva i povijesti. Zaista, u Mariji upotpunjujemo tu stvarnost slave na koju je pozvan svatko od nas...

12.08.2014.

Tragovima vjere

“Bog je primio Mariju dušom i tijelom u nebo. Među anđelima i

među ljudima vlada radost. Odakle dolazi ta današnja unutarnja radost uz koju se čini kao da nam srce poskače u grudima i duša se ispunja mirom? Radujemo se jer slavimo veličanje naše Majke i naravno je da se mi, njezina djeca, naročito radujemo kad vidimo kako Nju časti Presveto Trojstvo (...) kći Boga Oca, majka Boga Sina, zaručnica Boga Duha Svetoga. Samo je Bog veći od Nje.“ (*Susret s Kristom*, 171)

Vjera i utješna istina vode nas da možemo tvrditi "Napokon Bezgrešna Djevica, sačuvana čista od svake ljage istočnoga grijeha, ispunivši tijek zemaljskog života, bila je s dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu, i od Gospodina uzvišena kao kraljica svemira, da bude što sličnija svojemu Sinu, gospodaru i pobjedniku nad grijehom i smrću". (*Katekizam Katoličke Crkve*, 966)

Ovo je jezgra Crkvenog naučavanja o konačnim otajstvima života naše Gospe na zemlji. Imajući udjela u Kristovoj pobijedi i ona je pobijedila smrt i sada vlada u slavi Neba čitavim svojim bićem, tijelom i dušom. Liturgija nam daje na razmatranje ovo otajstvo svake godine na svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije 15.kolovoza; te sjećanjem na Mariju Kraljicu 22.kolovoza koje nas podsjeća da je od trenutka od kada je uznesena na nebo, Marija počela vladati nad svim stvorenjima skupa sa svojim božanskim Sinom Isusom, kao Kraljica i Majka.

Znamo svega nekoliko detalja iz posljednjih godina života naše Gospe na zemlji. Između Uzašašća i Pedesetnice Svetu nam Pismo prenosi da je bila u Gornjoj sobi (usp. Dj 1: 13-14). Nakon toga vjerojatno je ostala kod svetoga Ivana čijoj je sinovskoj skrbi povjerena. Pismo

nam ne govori gdje se ni kada odigralo njezino Uznesenje. Neki davni izvori govore da je to bilo u Jeruzalemu; drugi, nešto noviji, u Efezu.

Među tradicijama Svetoga grada Jeruzalem postoje i neki apokrifni spisi poznati kao *Transitus Virginis* (“prelazak Djevičin”) ili *Dormitio Mariae* (“usnuće Marijino”). Sam naslov ovog pisma govori nam da je sam kraj Gospina života na zemlji izgledao kao slatki san. Ovi tekstovi govore da, kada je Djelica Marija napustila ovaj svijet, apostoli se okupiše oko njezina kreveta i sam naš se Gospodin s neba spustio, usred mirijade anđela, i uzeo dušu svoje Majke; tada su učenici njezino tijelo postavili u grobnicu i tri dana kasnije naš se Gospodin vratio i uzeo njezino tijelo da ga sjedini s dušom u nebu. Autori ovih tekstova govore o dva različita mjesta: o kući gdje joj je

duša napustila tijelo i o grobnici iz koje joj je tijelo uzneseno na nebo.

Odjeke ovih svjedočanstava pronalazimo u učenjima nekolicine Crkvenih Očeva. Sveti Ivan Damašćanski, koji je umro u Jeruzalemu polovinom osmog stoljeća, daje izvještaj o Uznesenju naše Gospe u nebo koji slijedi ove apokrifne tekstove i događaje smješta u Gornju sobu i u Maslinski vrt. Tijelo Djevice Marije je, kaže on, „pripremljeno za ukop i izneseno s Brda Sion, postavljeno na slavna ramena apostola i skupa s njezinim lijesom uzneseno u nebo. Ali prije toga je pronešena gradom poput prekrasne mlade okružena prekrasnim Duhom; te je odnesena u sveti Gecemanski vrt s andželima ispred i iza nje koji su je prekrivali krilima, skupa s cijelom Crkvom” (sveti Ivan Damašćanski, *Homilia II in Dormitionem Beatae Mariae Virginis*, 12).

U Svetom gradu Jeruzalemu danas postoje dvije crkve koje čuvaju sjećanje na ova otajstva: Bazilika Usnuća Marijina na brdu Sion, nekoliko metara udalje od Crkve Gornje Sobe; i bazilika Marijina groba u Gecemaniju, u blizini maslina gdje se Isus molio u noći Velikog Četvrtka.

Bazilika Usnuća Marijina

Jedan od prethodnih članaka opisuje Sion i Gornju Sobu, brdo s jugozapadne strane Jeruzalema koje je u kršćansko doba dobilo naziv Sion. Tamo se, u Gornjoj Sobi, rodila rana Crkva; i tamo je, u drugoj polovici četvrtog stoljeća, izgrađena bazilika nazvana Sveti Sion i smatrana je majkom svih crkava. Zajedno s Gornjom Sobom, bazilika ima i mjesto „prelaska naše Gospe“ za koje predaja kaže da se dogodilo u kući unutar ove zone. Bazilika je doživjela nekoliko razaranja i

restauracija, sve dok nije ostala samo Gornja Soba. Međutim, poveznica između ovog mjesta i života naše Gospe nikada nije zaboravljena i 1910.godine je njemački vladar Wilhelm II zauzeo posjed na Sionu i tamo je izgrađen benediktinski samostan s bazilikom posvećenoj usnuću Djevičinom.

Bazilika je izgrađena u njemačko romaničkom stilu s bizantinskim elementima, na dvije razine. Na gornjem je katu glavna crkva koja je kružnog oblika krunjena velikom kupolom ukrašenom mozaicima. Uokolo je šest kapelica te, s istočne strane, apsida za svetohranište s polukupolom također ukrašenoj velikim mozaicima. Na donjem katu oči nam privlači centar kripte gdje se nalazi kip Blažene Djevice, leži kao da spava, okružena malenom kupolom koju nose stupovi. Svetište je okruženo s nekoliko kapelica, darovima različitih zemalja i udruga.

Biskup Alvaro del Portillo posjetio je Baziliku Usnuća Marijina 22.ožujka 1994.godine, posljednjeg dana svojega hodočašća u Svetu Zemlju. Tamo je učinio jutarnju molitvu, intenzivno, pripremajući se za slavljenje Mise u Gornjoj Sobi koja se nalazi u susjednom franjevačkom samostanu.

Bazilika Marijina Groba

Bazilika Marijina Groba nalazi se u prolazu što ga presijeca most Cedron u Gecemaniju, nekoliko desetaka metara sjeverno od Bazilike Muke u Vrtu. Također se zove i Crkve Uznesenja, tako je nazivaju grčki i armenijski ortodoknsni vjernici, koji zajednički dijele zemljište, te Asirci, Kopti i Etiopjani koji nad njime imaju neka prava.

Dva reda stepenica vode do čašćene grobnice: prvo od ulice do donje razine dvorišta koje služi kao ulaz u crkvu te također vodi i do mjesta gdje

je Gospodin uhićen; i drugo, unutar zgrade, od ulaza u crkvu do spilje. Razlog zašto se crkva nalazi na tako niskoj razini jest taj što je razina Cedrona narasla tijekom stoljeća te također zato što je današnja zgrada ekvivalentna kripti rane bazilike koja je bila izgrađena u četvrtom ili petom stoljeću.

Poplava iz 1972.godine primorala je radikalne restauratorske radove, a dok su se oni izvodili, izvodila su se i arheološka ispitivanja. Ta iskapanja, zajedno s povijesnim izvorima, govore da je grob u kojeg je, prema tradiciji, položeno tijelo naše Gospe, bio dio groblja iz prvoga stoljeća. Izdubljen je u stijeni i ima je tri različite zone. Kada je odlučeno da će se sagraditi bazilika da se zatvori grobnica Blažene Djevice, bizantinski su arhitekti usvojili metodu jednaku onoj korištenoj za Svetu Grobnicu: izrezali su svo okolno kamenje, uklonivši druge dvije zone, krov

zamijenili snažno poduprtom kupolom i iznad svega izgradili crkvu.

Kao što se dogodilo i s drugim kršćanskim mjestima u Svetoj Zemlji, invazije koje su se dogodile početkom tisućljeća učinile su da je, do vremena dok su Križari u jedanaestom stoljeću pristigli, Bazilika bila u jadnom stanju.

1101.godine tamo je uspostavljena zajednica Benediktinaca i započeo je restauratorski rad. Otvoren je ulaz u kriptu i stubište produženo; s obje strane stepeništa izgrađene su dvije kapelice; grobnica Djevice Marije nadsvođena je mramornom kupolom i stupovima; gornji je dio crkve nanovo izgrađen i uz nju je izgrađen samostan sa smještajem za hodočasnike i bolnicom. Nekoliko desetljeća kasnije, nakon što je Saladdin ponovo zauzeo Jeruzalem, crkva je iznova uništena i ostala je samo kripta, prednji zid i stubište

između njih s dvjema kapelicama: i to je ostalo do danas.

Tijelo i duša

“Otajstvo uznesenja naše Gospe tijelom i dušom, duboko je upisano u uskrsnuću Kristovom. Majčina je ljudskost ‘privučena’ Sinovim prelaskom iz smrti u život. Jednom i zauvijek, Isus je ušao u vječni život sa svom ljudskošću koju je izvukao iz Marije; i ona, Majka, koja ga je vjerno cijeli život pratila, slijedila ga srcem, ušla je s njim u vječni život koji se naziva i nebo, raj kuća Očeva” (Papa Franjo, homilija, 15.kolovoz 2013.). U isto vrijeme, „Uznesenje je stvarnost koja nas dotiče, jer nam na svijetao način pokazuje našu sudbinu, sudbinu čovječanstva i povijesti. Zaista, u Mariji upotpunjujemo tu stvarnost slave na koju je pozvan svatko od nas i cijela Crkva“ (Benedikt XVI, Angelus, 15.kolovoz, 2012.).

Naša draga Gospa, koja je predodređena da sudjeluje na činu našega otkupljenja, trebala je uvijek iz neposredne blizine slijediti svoga Sina: u siromaštvu Betlehema, u prikrivenom životu običnog rada u Nazaretu, u objavi božanstva u Kani Galilejskoj, u sramoti Muke i u božanskoj Žrtvi na križu, u vječnom blaženstvu Neba.

To se svih nas neposredno tiče, jer taj nadnaravni put mora biti i naš put. Marija nam pokazuje da je to dostupan put, sigurna staza. Ona je išla pred nama na tragu Kristova naslijeda i štovanje Naše Majke čvrsta je nada u naš vlastiti spas; zato je nazivamo *spes nostra i causa nostrae laetitiae*, naša nada i uzrok naše radosti.

Nikada ne smijemo izgubiti pouzdanje u to da ćemo jednom postati sveti, da slijedimo Božji zov i da budemo ustrajni do kraja. Bog,

koji je u nama započeo djelo posvećenja, dovršit će ga (usp. Fil 1,6)“ (*Susret s Kristom*, 176).

Ova nada, koja je Božji dar, ne odmiče nas od borbe; ne smijemo biti pasivni. Upravo suprotni: vjera i vlastito iskustvo pokazuju nam da kršćanski život treba ići putem Križa kako bi došao do slave; a ta se vjernost sastoji u počinjanju uvijek i iznova. “Duhovni život – uporno to ponavljam, hotimice – je jedno neprestano započimanje i ponovno počimanje.

Ponovno početi? Da!: svaki put kada se skrušiš – a danomice bismo se trebali puno puta skrušiti – ti započinješ, jer Bogu daješ jednu novu ljubav.“ (*Kovačnica*, 384).

“ Vjera nam jamči da je naš život na zemlji lutanje i putovanje na kojemu ne manjka ni žrtve, ni patnje, ni odricanja. Ipak, radost treba uvijek biti kontrapunkt na tom putu. (...)

Možda ćete to smatrati pretjeranim optimizmom, jer svaki čovjek poznaje svoje slabosti i svoje promašaje, svatko poznaje iskustvo patnje, umora, nezahvalnosti, a možda i mržnje. Kako bismo mogli mi kršćani, koji smo drugima jednaki, biti izvan tih stvarnih ljudskih uvjetovanosti.

Bilo bi naivno kad bismo učestalu prisutnost patnje i obeshrabrenja, žalosti i osamljenosti nijekali za vrijeme svog lutanja po zemlji. Po vjeri smo sa sigurnošću spoznali da sve to nije slučajno i da svrha stvorenja nije koračanje prema uništenju njegove težnje za srećom. Vjera nas podučava da svugdje postoji božanski smisao, jer sve pripada najdubljoj jezgri poziva, koji nas vodi u kuću Očevu. (*Susret s Kristom*, 177).

“Slatko srce Marijino, daj nam snagu i sigurnost na našem zemaljskom

putu: ti sama poznaješ naš put, jer poznaješ stazu i sigurni prečac, koji po tvojoj ljubavi vodi do ljubavi Isusa Krista.” (*Susret s Kristom*, 178).

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/uznesenje-nase-gospe-na-
nebo/](https://opusdei.org/hr-hr/article/uznesenje-nase-gospe-na-nebo/) (24.07.2025.)